

4 ani de acțiune pentru pace, alături de Ucraina

De la declanșarea războiului din Ucraina, pe 24 februarie 2022, securitatea în regiunea noastră a trecut printr-o schimbare radicală.

Conflictul a generat un cumul de provocări complexe pentru societate și instituțiile statului: fluxuri masive de persoane la frontieră într-un timp foarte scurt, necesitatea gestionării unui număr mare de refugiați, riscuri sporite pentru ordinea publică, tentative de exploatare a vulnerabilităților prin dezinformare și manipulare, dar și forme noi sau intensificate de criminalitate transfrontalieră, inclusiv trafic de droguri, arme și migrație ilegală. În același timp, instituțiile de securitate au trebuit să funcționeze într-un regim de alertă permanentă, adaptându-se rapid la un mediu regional imprevizibil și în continuă schimbare.

În tot acest timp, Ucraina a devenit, prin curajul și rezistența poporului său, un veritabil scut al păcii pentru țările europene. Lupta lor de a apăra libertatea, suveranitatea și valorile democratice nu protejează doar teritoriul lor, ci creează un spațiu în care restul Europei poate trăi, munci și construi pentru pace.

Republica Moldova este alături de Ucraina în acest demers - nu doar ca vecin, ci ca partener în eforturile comune pentru stabilitate regională și protecție civilă. Prin cooperare, schimb de informații și acțiuni coordonate cu partenerii noștri internaționali, lucrăm cot la cot pentru a preveni escaladările, pentru a diminua riscurile și pentru a sprijini oamenii afectați de război.

În tot acest context, Ministerul Afacerilor Interne, împreună cu structurile sale subordonate, a răspuns consecvent și eficient acestor provocări. Nu doar am menținut ordinea și siguranța, dar am și consolidat permanent capacitățile, tehnologia, dotările și modul de lucru pentru a fi pregătiți pentru situații complexe și neprevăzute. Pentru a fi pregătiți să ne apărăm pacea, libertatea.

Poliția de Frontieră - frontul de securitate al țării

Când a început războiul, frontiera Moldovei a devenit un punct important de trecere: mii de oameni treceau zilnic, iar echipajele aveau nu doar rol de control, ci și de protecție și orientare.

În 2022, Poliția de Frontieră intrase deja în alertă, dar schimbările ulterioare au fost rapide și substanțiale:

- s-a implementat un nou concept modern de supraveghere a frontierei, bazat pe autonomie decizională și tehnologie;
- au fost introduse dronelor (UAS) în toate subdiviziunile tactice - pentru a supraveghea și detecta activități ilegale de la distanță;
- s-au achiziționat sisteme integrate de observare, camere de supraveghere, echipamente IT de ultimă generație și dispozitive de alertă;
- au fost deschise și modernizate puncte de trecere noi (ex: Leova - Bumbăta, Giurgiulești - Galați, Novosavițcaia - Kuciurgan etc.), care asigură control comun modern și securitate sporită;
- parteneriatele cu agenții europene și schimbul de informații prin canale securizate (SIENA) au consolidat cooperarea internațională și eficiența intervențiilor.

Această evoluție a făcut ca frontiera noastră să fie mai bine monitorizată, mai conectată și mai rezistentă la presiunile criminalității transfrontaliere și migrației ilegale. În acest complex de presiune și amenințări, Poliția de Frontieră a devenit o structură modernă, digitalizată și pregătită pentru provocările secolului XXI.

Inspectoratul General pentru Migrație - sprijin real pentru oameni în mișcare

Războiul a adus un număr mare de persoane strămutate care aveau nevoie nu doar de

trecere legală, ci și de sprijin socio - administrativ complet. În 2022, Centrul de plasament provizoriu pentru strămutări funcționa în câteva locații; astăzi IGM este o instituție care:

- a oferit asistență pentru peste 12.000 de persoane în centre provizorii și a integrat susținerea logistică cu parteneri naționali și externi;
- a înființat Linia Verde a centrului de apel, care a oferit sprijin telefonic pentru aproape 84.000 de persoane;
- a organizat sute de sesiuni informative și activități sociale și educaționale pentru zeci de mii de oameni, inclusiv copii;
- a crescut capacitatea instituțională prin descentralizare, măbind efectivul de la 197 la 247 de angajați;
- a dotat centrul de documentare cu echipamente moderne (echipamente live scanner pentru colectarea datelor biometrice) și a îmbunătățit condițiile de lucru.

Pe partea legislativă și de politici publice, IGM a pus în practică măsuri care au făcut viața oamenilor mai sigură și mai stabilă în aceste vremuri dificile:

- A creat un mecanism de protecție temporară pentru persoanele care au fost nevoite să fugă din Ucraina, astfel încât să aibă unde să locuiască, acces la servicii de bază și protecție legală.
- A emis 89.000 de acte de identitate, inclusiv pentru peste 20.000 de copii, astfel încât aceștia să poată merge la școală, să beneficieze de servicii medicale și să se integreze în comunitățile din Moldova.
- Implementează Programul Național de integrare a străinilor (2025 - 2027), care le oferă refugiaților acces la servicii medicale, educație, cursuri de limbă română, formare profesională, recunoașterea studiilor realizate în alte țări și sprijin pentru găsirea unui loc de muncă decent.

Prin aceste măsuri, Republica Moldova a făcut posibil ca oamenii să-și continue viața cât mai aproape de normalitate, să se simtă sprijiniți și să aibă șanse reale să se integreze și să contribuie la comunitate.

Astfel, am reușit să transformăm criza într-o oportunitate de a sprijini integrat persoanele în nevoie, cu soluții moderne și umane.

Poliția Națională - mai puternică, mai modernă și mai aproape de oameni

În ultimii patru ani, în contextul războiului din Ucraina și al noilor provocări de securitate, Poliția Națională a Republicii Moldova a continuat să evolueze pentru a răspunde eficient nevoilor cetățenilor și a proteja societatea.

Acum, Ministerul Afacerilor Interne și Poliția urmăresc permanent evoluția amenințărilor, analizează date complexe și anticipează riscurile și amenințările emergente. Lucrând integrat cu partenerii naționali și internaționali, adoptăm o abordare holistică care ne permite să intervenim rapid, să consolidăm securitatea comunităților și să asigurăm protecția cetățenilor în fața oricăror provocări.

Poliția Națională este dotată cu echipamente moderne care schimbă modul în care intervenim și protejăm oamenii. Între realizările recente se regăsesc:

- Comunicare rapidă și sigură - sisteme TETRA pentru coordonarea echipelor în timp real, chiar și în situații de criză;
- Suport digital pentru patrule și anchete - camere de corp, tablete și soluții IT avansate;
- Mobilitate sporită - automobile noi, mașini inteligente care ne permit să ajungem mai repede acolo unde este nevoie;
- Investigații digitale și criminalistică modernă - laboratoare dotate pentru extragerea și analiza probelor digitale, cu sprijinul partenerilor internaționali;

- Brigada cu Destinație Specială Fulger modernizată - echipamente specializate actualizate.

Aceste investiții nu se opresc la tehnologie. Ele sunt completate de formarea continuă a polițiștilor, astfel încât fiecare situație de risc, inclusiv cele generate de crize regionale, să fie anticipată și gestionată cu rapiditate și eficiență.

IGSU - acolo unde era nevoie, din prima zi

Războiul din Ucraina a pus Inspectoratul General pentru Situații de Urgență în fața unei misiuni fără precedent. Din primele ore, salvatorii și pompierii au fost în teren – nu doar pentru intervenții clasice, ci pentru a gestiona o criză umanitară de amploare.

IGSU a instalat tabere temporare pentru refugiați, a organizat puncte de triere și asistență, a amenajat cantine mobile unde mii de oameni au primit hrană caldă, apă și sprijin de primă necesitate. Au fost create gări și spații temporare de tranzit, astfel încât oamenii care fugeau din calea războiului să poată continua drumul în siguranță.

Salvatorii au fost acolo zi și noapte – la frontieră, în centrele de plasament, pe trasee. Au oferit sprijin logistic, asistență, informații și, uneori, pur și simplu o prezență calmă într-un moment de panică. Pentru mulți refugiați, primul chip întâlnit în siguranță a fost al unui salvator moldovean.

În paralel, IGSU și-a consolidat capacitatea de intervenție. În 2022, numărul misiunilor a crescut semnificativ, iar instituția a funcționat într-un regim continuu de mobilizare. În următorii ani, organizarea a devenit mai eficientă, iar timpul de reacție la urgențe s-a redus, ceea ce înseamnă intervenții mai rapide și mai multă siguranță pentru cetățeni.

Au fost renovate și modernizate sedii, construite heliporturi, consolidate subdiviziuni teritoriale pentru a funcționa inclusiv în condiții de criză energetică. Parcul de autospeciale a fost modernizat și au fost inițiate măsuri pentru dezvoltarea sistemelor de avertizare și pregătire pentru dezastre.

Un pas important a fost integrarea Republicii Moldova în Mecanismul de Protecție Civilă al Uniunii Europene, ceea ce permite mobilizarea rapidă a sprijinului european în cazul unor dezastre majore. Pentru cetățeni, asta înseamnă că, atunci când capacitățile naționale sunt depășite, ajutorul internațional poate ajunge mai repede și mai coordonat.

În acești patru ani, IGSU nu doar a intervenit. A învățat, s-a adaptat și s-a modernizat. A trecut de la reacție la anticipare, de la gestionarea crizelor la pregătirea permanentă pentru ele.

Pentru oameni, toate aceste schimbări înseamnă un lucru simplu: atunci când apare o situație critică, există o echipă pregătită să intervină rapid, profesionist și uman.

Carabinierii - liniștea dintre oameni, zi și noapte

În ultimii patru ani, într-un context regional tensionat, carabinierii au fost prezenți acolo unde era nevoie de echilibru și fermitate. În stradă, la evenimente publice, în jurul instituțiilor strategice, în misiuni comune cu Poliția și alte structuri – au asigurat ceea ce, de multe ori, pare invizibil: ordinea.

Chiar și în perioade de criză continuă, Inspectoratul General de Carabinieri a menținut misiunile de bază fără întrerupere. A executat mii de operațiuni în sprijinul funcționării statului și a preluat sub protecție peste 33 de obiective critice.

Structura a fost adaptată pentru un răspuns mai rapid și mai flexibil la noile riscuri de securitate. În același timp, profesionalismul instituției a fost recunoscut și internațional - prin statutul de membru FIEP și observator în cadrul EUROGENDFOR - deschizând noi oportunități de cooperare și instruire alături de structuri similare din Europa.

Carabinierii au devenit, în acești ani, mai mult decât o forță de ordine publică. Au devenit un pilon de stabilitate într-un context regional imprevizibil.

Patru ani care ne-au schimbat

Patru ani de război la graniță ne-au învățat să fim mai vigilenți, dar și mai uniți. Ne-au arătat cât de important este să fim pregătiți, să lucrăm împreună și să nu rămânem indiferenți la suferința celor de lângă noi.

Am învățat că solidaritatea nu este doar un cuvânt, ci o acțiune zilnică. Că a sprijini vecinii aflați în nevoie înseamnă, de fapt, a ne proteja propriul viitor. Că pacea nu este un dat, ci un efort comun.

Republica Moldova rămâne alături de Ucraina și de partenerii europeni, sprijinind toate eforturile pentru restabilirea păcii și pentru încheierea războiului. Iar instituțiile noastre vor continua să fie pregătite, responsabile și aproape de oameni - pentru ca siguranța și stabilitatea să rămână o realitate, nu doar o promisiune.

